

PII
0640

SCENA ȘI ECRANUL

NUMARUL 7 APRILIE 1958

Filomena **MARTURANO**

Cine mă poate împiedica să spun fiilor mei că le sînt mamă? se întreabă Filomena (Ana Barcan) înconjurată de băieții ei Umberto (Mihai Badiu), Ricardo (Gh. Crișmaru) și Michele (Constantin Lipovan) în „Filomena Marturano“, piesă în 3 acte de Eduardo de Filippo (Teatrul „C. Nottara“).

COPERTA I: NEBUNUL FESTE (FORY ETTERLÉ) SIR TOBY (ION MANTA) SIR ANDREW (DAN DAMIAN) ȘI MARIA (MARIETTA RAREȘ) VĂ INVITĂ LA „A 12-a NOAPTE“ DE W. SHAKESPEARE (TEATRUL MUNICIPAL).

COPERTA III: BETSY BLAIR, PRINCIPALA INTERPRETĂ DIN FILMUL „STRADA MARE“.

COPERTA IV: HANNA GLAVARI (SILI POPESCU) ȘI LOCOTENENTUL DANILO (ION DACIAN) CUCERESC INIMILE SPECTATORILOR CU MELODIILE FERMECĂTOAREI OPERETE „VĂDUVA VESELA“.

p II 0646

DESPRE DRAMATURGI,
ROLURI, REGIZORI ȘI
OAMENI DE TEATRU NE
VORBEȘTE

GEORGE VRACA

Un spectator, unul dintre miile de spectatori care populează — seară de seară — sălile teatrelor noastre îmi spusese cândva :

— George Vraca? Când aud sau pronunț acest nume parcă mă văd în mijlocul unei galerii cu minunate portrete, în care am pătruns cu emoție și sfială. Portretele sînt cîteva din cele mai reprezentative figuri ale dramaturgiei clasice sau moderne, originale sau universale, întruchipate cu o inegalabilă măiestrie de acest mare actor. Iată-l pe Horațiu din „Fîntîna Blanduziei“, pe Ovidiu, pe Vlaicu Vodă... iată-l pe Hamlet și iată-l pe Pavel Esterag, luptătorul revoluționar din „Fiul meu“ de Sandor Gergeli. Și n-am amintit decît cîteva — luate la întîmplare — dintr-un lung și unanim apreciat ciclu de creații...

La toate acestea mă gîndeam intrînd în casa maestrului. Apoi le-am uitat și vreme de cîteva ceasuri am ascultat melodia gravă, profundă, atrăgătoare a glasului său și am cunoscut pasiunea înflăcărată cu care vorbea despre teatru — aproape numai despre teatru — despre actori, romîni și străini, de azi și de odinioară — despre opere dramatice, despre concepții de joc și de regie, despre arta MHAT-ului și a Mosovietului, despre personalitatea lui Livanov, despre justetea ideilor lui Stanislavschi, despre...

— Iubite maestre, eu am venit la Dv. în numele cititorilor revistei „Scena și Ecranul“. Vă rog nu-mi spuneți mie. Vorbiți-le lor.

— Aș vrea să încep spunînd cîte ceva despre dramaturgia noastră nouă, despre autorii noștri pe care eu îi numesc cu afecțiune și cu prețuire, poeții noștri dramatici. De-a lungul ultimilor zece ani toți aceștia au parcurs mai multe etape în creația lor. Prima etapă ar fi aceea pe care o consider a scrisului „de pe baricadă“, cînd operele lor dramatice — dacă nu corespundeau întru totul unui înalt nivel de artă — răspundeau însă cu eficacitate marilor comandamente ale vremii.

Astăzi, însă, cei mai mulți dintre acești combativi și entuziaști dramaturgi — cărora li s-au adăugat unii mai vechi și alții mai noi — au devenit creatorii unei literaturi dramatice de o înaltă calitate.

Din această categorie fac parte Mihail Davidoglu cu piesele sate „Minerii“ și „Cetatea de foc“, Aurel Baranga cu „Iarbă rea“, „Mielul turbat“, „Arcul de triumf“ și „Rețeta fericirii“, Lucia Demetrius cu „Trei generații“ și „Arborele genealogic“, Horia Lovinescu, Laurențiu Fulga și

atîția alții. Ca actor le trimit salutul meu și aștept cu încredere dar și cu nerăbdare să interpretez noi și mereu (mai bune opere de ale lor.

— Ce credeți despre lucrările cele mai semnificative ale dramaturgiei contemporane și în genere ce ne puteți spune despre teatrul contemporan?

— Întrebarea Dv pretinde un răspuns care ar putea avea dimensiunile unei cărți voluminoase. E foarte greu de vorbit despre toate acestea cum s-ar spune... la modul telegrafic. Bineînțeles că toți valoroșii animatori de teatru de la Antoine, Copeau, Vahtangof și Greenville Baker și pînă la Stanislavski și alături de ei acest geniu, Berthold Brecht, cu teatrul său epic, au reîmprospătat această seculară dar mereu tînără și fermecătoare artă care este teatrul. Eu sînt dornic să aplaud pe una din scenele noastre cîteva din lucrările lui Brecht, iar ca actor nu m-aș da în lături să și interpretez unul din personajele atît de interesante și atît de complexe din dramaturgia lui Brecht.

— Vorbiți-ne despre rolurile și preocupările Dv.

— Am cunoscut în viață momente de adîncă satisfacție pe timpul cînd jucam Faust, Oswald, Oedip, sau pe eroii lui Shakespeare... Aceleași satisfacții le simt și astăzi dar trebuie să mărturisesc că există totuși o deosebire. Dacă primele bucurii și emoții aveau un caracter subiectiv, personal

astăzi încerc satisfacția și am conștiința că ceea ce pot dăruia cu mijloacele mele artistice slujește unei întregi comunități, răspunde unui ideal care nu este numai al meu ci al tuturor. Să-mi fie permis să amintesc că unul din marii noștri înaintași, C. Aristia a știut în 1848, împreună cu trupa lui să joace și teatru dar să se urce și pe baricade atunci cînd a fost nevoie.

— În ultimii ani ați interpretat în deosebi roluri din dramaturgia noastră clasică. Ați avut motive speciale să vă îndreptați eforturile spre realizarea personajelor principale din operele dramatice ale marilor noștri scriitori?

Intr-unul din primele filme românești „Datorie și sacrificiu“.

↑
In „Vlaicu Vodă“

In „Hamlet“ →

— Acum 40 de ani am debutat jucîndu-l pe Voevodul Nenoroc din „Cocoșul negru“ de Victor Eftimiu. De atunci, de-a lungul acestor decenii, am interpretat sute de roluri dintre care — pînă acum cîțiva ani — numai cîteva din marele nostru repertoriu clasic. Abia acum am putut da viață — deși mi-am dorit-o fierbinte din totdeauna — lui Vlaicu Vodă, Horațiu, și Ovidiu. Acest lucru nu e întîmplător. Mișcarea noastră teatrală, revoluția teatrală care se desfășoară astăzi la noi în țară cere mai mult ca ori cînd valorificarea patrimoniului dramaturgiei noastre clasice. Pe bună dreptate pot spune că orizonturi noi s-au deschis literaturii noastre dramatice în acești zece ani. A sluji — ca interpret — această dramaturgie înseamnă o mare bucurie și mîndrie pentru fiecare dintre noi și, totodată o nobilă misiune plină de răspunderi.

.

In cercul de lumină de sub pălăria abajurului, convorbirea s-a mai prelungit mult timp. Convorbirea? Tumultosul șuvoi de gînduri, de amintiri și comentarii, de relatări și impresii pe care maestrul George Vraca îl revărsa spre mine, cu o vervă, cu o căldură, cu o tinerețe cuceritoare. Ascultam — interesat — cu ochii închiși, cu tîmplele sprijinite în palme și mi se părea că ascult pe surghiunitul poet Ovidiu, rostind din versurile sale pe țărnul frămîntat de ape al Pontului Euxin.

TEATRUL NAȚIONAL
„I. L. CARAGIALE“

FURTUINA

Feerie în 5 acte
de W. Shakespeare

Bufonul Trincullo (Radu Belligan) și pivnicierul Stefano (Alexandru Giugaru) sînt speriați de vocea lui Ariel.

La serbarea pe care Prospero o
oferă logodnicilor Ferdinand și Mi- →
randa, Junona (Simona Bondoc) co-
boară de pe auritul său păun.

— „Ce-aș face de-aș fi rege
alci?” exclamă Gonzalo (Nicu Di-
mitriu) unul din curtenii naufra-
giați. C. Bărbulescu (Alonso), Radu
Georgescu (Francesco), Nicu Dimi-
triu (Gonzalo), Al. Alexandrescu
Vrancea (Antonio) și Damian Criș-
maru (Sebastian).

... ne-a parvenit la redacție, adusă de un stilat și solemn valet care s-a și recomandat: Josuè.

— Dar cine ne invită stimabile, l-am întrebat noi, curioși să știm unde ne vom duce. Și, pentru că tot ești aci, spune-ne — te rugăm — cu cine ne vom întâlni în saloanele stăpînilor tăi.

— Sînteți invitații Doamnei Desmermontes ne-a răspuns cu un calm imperturbabil, lacheul. Balul este organizat în cinstea D-șoarei Diana, frumoasa fată a magnatului finanțelor, Messerschmann. De Diana s-a îndrăgostit Domnul Frederic, unul din cei doi nepoți gemeni ai stăpînei mele. Bietul tînăr! O iubește deznădăjduit, din toată inima, iar dumneaei... cum să vă spun ...abia dacă consimte să se lase iubită. Asta îl scoate din sărite pe Domnul Horace.

— Dar Domnul Horace cine mai e?

— Nu v-am spus? Probabil că nu v-am spus. E celălalt frate geamăn. Domnul Horace are un plan al lui ca să-l dezlege pe Domnul Frederic din mrejele dragostei,

— Ce plan?

— Ei, e secret. Dar Dv. tot vi-l spun. A invitat-o la castel pe D-ra Isabela, care a venit împreună cu maică-sa. Pe D-ra Isabela o cunoașteți?

— N-o cunoaștem.

— Ciudați musafiri mai sînteți. Nu cunoașteți pe nimeni... Isabela este o dansatoare de la Operă — strașnic de frumoasă — de care s-a îndrăgostit D-l. Romainville, dar pe care acesta nu îndrăznește s-o prezinte altfel decît ca pe o nepoată a lui.

— Romainville? Care Romainville? Și parcă vorbeai de un secret.

— Romainville este administratorul delegat al mai multor societăți de sulfat și ciment... iar secretul acesta e: D-l Horace i-a comandat D-rei Isabela o rochie foarte frumoasă de la Paris și a rugat-o să se prefacă îndrăgostită de D-l Frederic. I-a făgăduit și un onorariu pentru asta.

— Bine, dar tot nu vedem care e misterul.

— Cum nu vedeți? D-ra Isabela s-a îndrăgostit pe loc de D-l Horace. Văzînd că nu e decît o biată unealtă într-o combinație, la baza căreia stau alte interese, s-a hotărît să plece de la castel. Mai ales că stîrnind gelozia Dianei s-a cam luat la bătaie cu fata bogătașului și s-au părut în toată legea.

— Nu te înțelegem de loc Josuè! Parcă spuneai că Diana nu-l iubește pe Frederic. Atunci ce e cu gelozia?

INVITAȚIE LA CASTEL

Aura Buzescu

Ion Finteșteanu

— Păi să vedeți : De fapt D-ra Diana îl iubește și ea pe Horace, dar nu i-o mărturisește. Și D-l Horace o iubește pe D-ra Diana dar — pentru că fata e colosal de bogată și pentru că fratele lui e și el îndrăgostit de ea — nici el nu-i mărturisește ca să nu-l creadă cineva râvnind mai mult la milioanele lui — „papa“ Messerschmann — și ca să nu-și întristeze fratele. De fapt, dacă stau să judec bine, parcă nici D-l Frederic n-o mai iubește pe D-ra Diana.

— Cum n-o mai iubește Josuè, te-ai ramolit ? Nu ne-ai spus la început că și-a pierdut mințile pentru fata magnatului ?

— Știți ceva, domnule — ne-a răspuns valetul cu o demnitate jignită — ia mai lăsați-mă în pace. Eu am venit să împart invitații nu să povestesc cancanuri de familie... Dacă vreți să cunoașteți toată povestea întrebați-l pe... maestrul Sică Alexandrescu. El organizează balul. De altfel nici un v-am spus încă totul. În saloanele stăpînei mele care se mai numește și Aura Buzescu îl veți întâlni pe Messerschmann — I. Fințeșteanu, pe Romainville — Ovid Teodorescu, pe Isabela — Marcela Rusu, pe mama ei, Silvia Fulda, pe D-ra Capulat — Natașa Alexandra, pe Diana — Carmen Stănescu, și pe alți invitați ca de pildă pe Patrice — Mihai Berechet și pe Lady India — Dina Cocea. Frații gemeni, Horace și Frederic, sînt atît de gemeni în cît numele lor este unul și același cu al lui Radu Beligan. Eu însumi, domnii mei, înainte de a pleca, îmi dați voie să mă prezint cu întregul meu nume : Josuè — Aurel Munteanu.

— O clipă totuși, dragă Josuè. Ai mai uitat pe cineva, pe creatorul tuturor acestor eroi cu care vom face cunoștință la balul de la castel. Dă-ne voie pe acesta să-l prezentăm noi. Este dramaturgul francez Jean Anouilh care a scris cu mult umor, cu o vervă irezistibilă, această piesă în 5 acte.

Mihai Berechet

Marcela Rusu

Radu Beligan

Carmen Stănescu

IOANA d'ARC

Cronică dramatică în 6 scene și un epilog de G. Bernard Shaw.

Legenda „Fecioarei din Orleans“, viața ei scurtă și zbuciumată, încheiată tragic pe un rug în jurul căruia se încolăceau flăcările obscurantismului sălbatic și ale intoleranței religioase, s-a oglindit în operele multor scriitori. Shakespeare și Schiller, Voltaire și Anatole France, Mark Twain și Andrew Lang au înfățișat-o pe „Ioana, fecioara“ fie ca pe o frumoasă și cutezătoare eroină romantică, „trimisă a cerurilor“, fie ca pe o „mascotă“ folosită cu o iscusită cunoaștere a împrejurărilor istorice pentru izgonirea englezilor invadatori de pe pământul Franței și înălțarea pe tron a slăbănogului Carol al VII-lea.

Aureola pe care întâmplările și oamenii au țesut-o în jurul timpurilor bietei păstorite din Domrémy l-a ispitit și pe „G. B. S.“ să-și încerce puterile ... Și astfel, literatura universală s-a îmbogățit cu o operă dramatică din care se desprind și urcă pe scenă în fața spectatorilor — o fată tânără de

la țară, un rege nevolnic, câțiva înalți prelați, o întreagă falangă de cavaleri războinici și, odată cu ei, undeva într-un ungher nevăzut, mecanismul complicat al forțelor sociale, care se înfruntă de-a lungul istoriei în implacabilul mers înainte al umanității.

G. Bernard Shaw nu ne-a prezentat în „cronica sa dramatică“ nici decum o Ioană hieratică, „mistică“, o „prea-cuvioasă“, bigotă și cenușie, o docilă unealtă a clericalismului, ci aproape o chintesență a acelor forțe și interese care aduceau cu ele — bineînțeles pe atunci abia în germene — prăbușirea feudalismului, discreditația omnipotenței senioriale și triumful ideilor despre unitatea națională, despre identitatea de obiective și simțăminte ale poporului, între fruntariile naturale ale țării. Aceste idei, premergătoare unor importante prefaceri sociale se impuneau în ciuda împotrivirilor și uneltirilor de clan, de limitată subordonare teritorială, a conților și ducilor, marchizilor și parilor furioși și înspăimîntați totdeauna, de tot mai întinsă autoritate a puterii regale.

Crudul și rafinatul conte Warwick, negociind cu Cauchon, episcopul de Beauvais, prinderea și condamnarea Ioanei declară, dovedind nu numai previziune, puțin plauzibilă altfel decât în gura unui personaj shawian, dar și o înțelegere adâncă a dezvoltării forțelor istorico-sociale:

— „Dacă popoarele își vor întoarce gândurile și inimile ... și nu vor mai vedea în seniori decât pe servitorii regelui, regele ne va frînge pe genunchi, unul după altul. Și ce o să mai rămână din

noi decît niște curteni în livrea, în anticamera lui?”

Iar episcopul de Beauvais, dîndu-și de asemenea seama de puterea mesajului pentru care lupta „Fecioara”, îi răspunde:

— „Cînd amenință să-i alunge pe englezi de pe pămîntul Franței, fără îndoială că ea se gîndește la întreaga întindere a țării... Pentru ea oamenii care vorbesc limba franceză constituiesc ... o națiune”.

Iată interpretarea veridică, justă, sensul profund progresist pe care autorul „Sfintei Ioana” îl acordă acestui personaj — arătat de altfel consecvent concepției sale, sub trăsăturile unei fete robuste, spontane, cu o accentuată notă de umor, de o mare puritate sufletească și de un bun simț cu adevărat popular.

Pentru talentatul și lucidul dramaturg irlandez, Ioana înseamnă biruința rațiunii și înfrîngerea credulității oarbe, a fanatismului religios, cu întregul său cortegiu de nedreptăți și abuzuri.

— Cauchon: Cine trebuie să judece — tu sau biserica?

— Ioana: Cu ce altceva pot să judec decît cu propria mea judecată?

Pentru Shaw, „Fecioara” este simbolul virtuților populare, al onestității, al căutării înflăcărare și al jertfirii pentru dreptate și adevăr; prin „Ioana” autorul proiectează un fascicol de lumină caldă, umană, pătrunzătoare și încurajatoare, în bezna apăsătoare a evului-mediu.

Personajele din jurul Ioanei, seniorul Robert de Baudricourt care o trimite la rege, Dunois, bastardul de Orleans, alături de care „Fecioara” luptă în atîtea bătălii și învinge, Carol al VII-lea, care deși înălțat de Ioana, o trădează

și o lasă pradă flăcărilor, cu ipocrizia și egoismul specifice suveranilor, apoi închizitorul și întregul conclav de episcopi și canonici, toate aceste figuri vii, atît de divers și pitoresc reliefate, fac din piesa lui G. Bernard Shaw o frescă plină de dramatism și de autenticitate.

G. B. Shaw

„Ioana D’Arc” a fost jucată pentru prima oară la New-York în 1923. În 1924 ea s-a reprezentat la Londra, iar în 1925 la Paris în interpretarea Companiei Pitoëff, cu Ludmila Pitoëff în rolul titular. Pe scena Teatrului Municipal „Ioana D’Arc” se va juca în direcția de scenă a regizorului Liviu Ciulei. Din distribuție fac parte: Clody Bertola (Ioana D’Arc), Fory Etterlé (Cauchon) G. Mărutză (Inchizitorul), Lazăr Vrabie (Carol al VI-lea), Mircea Balaban, Puiu Hulubei etc.

TEATRUL
MUNICIPAL

A
12-A
NOAPTE

Comedie în 5 acte
de W. Shakespeare

Ducele Orsino (George Carabin): Îți place cântecul? Viola (Anca Verești): Ecoul lui răsună adânc în inima în care iubirea e singura stăpână. Actul I.

Feste (Fory Etterle) către Sir Toby (Ion Manta) și Malvolio (Jules Cazaban): Unii se nasc mari, alții își dobândesc mărirea iar altora mărirea le cade din senin. Actul II.

Feste (Fory Etterlé)
către Olivia (Gina Pe-
trini): Cu atât mai ne-
bună ești atunci madona
să plîngi cînd sufletul
fratelui tău e în rai.
Actul I.

Malvolio (Jules Caza-
ban) Bunul meu nebun.
Adu-mi o lumînare, hîr-
tie și cerneală, Actul II.

Sir Toby (Ion Manta)
către Sir Andrew (Dan
Damian) și Fabian (Mi-
hail Mereuță): Nu-i ne-
voie să ai prea mult haz.
Totul e să fii convingă-
tor și original. Actul II.

TEATRUL „C. NOTTARA“

Filomena Marturano (Ana Barcan) este hotărâtă ca fiul ei să poarte numele lui Domenico Soriano (Aurel Munteanu).

Filomena **MARTURANO**

Piesă în 3 acte de Eduardo de Filippo

E greu să-ți recunoști fiul, încercînd să găsești asemănări ...după forma mînilor. Domenico (Aurel Munteanu) Michele (C. Lipovan), Umberto (Mihai Badiu) și Ricardo (Gh. Crișmaru) →

Diana (Vali Cios) este o femeie care știe ce vrea.

Alfredo Amoroso (Neamțu Ottonel) încearcă să afle de la bătrâna Rosalia Solimena (Dona Carozzi) mai multe decât aceasta are voie să vorbească.

UMOR

PE SFORI

Teatrul „Țândărică“ a prezentat peste 100 de reprezentații cu „Umor pe sfori“ în cadrul turneelor în străinătate. Iată câteva extrase din presa centrală a țărilor respective:

POLONIA 1955:

...Cu spectacolul „Umor pe sfori“, în care totul este la nivel înalt, „Țândărică“ ne-a fermecat. Și când spun „ne-a fermecat“ nu mă refer la publicul larg — care a savurat programul — ci vorbesc de noi, bătrînii cunoscători, care știm ce-au creat și Obrazțov, și Skupa, și care am văzut aproape toate programele tuturor teatrelor de păpuși..“

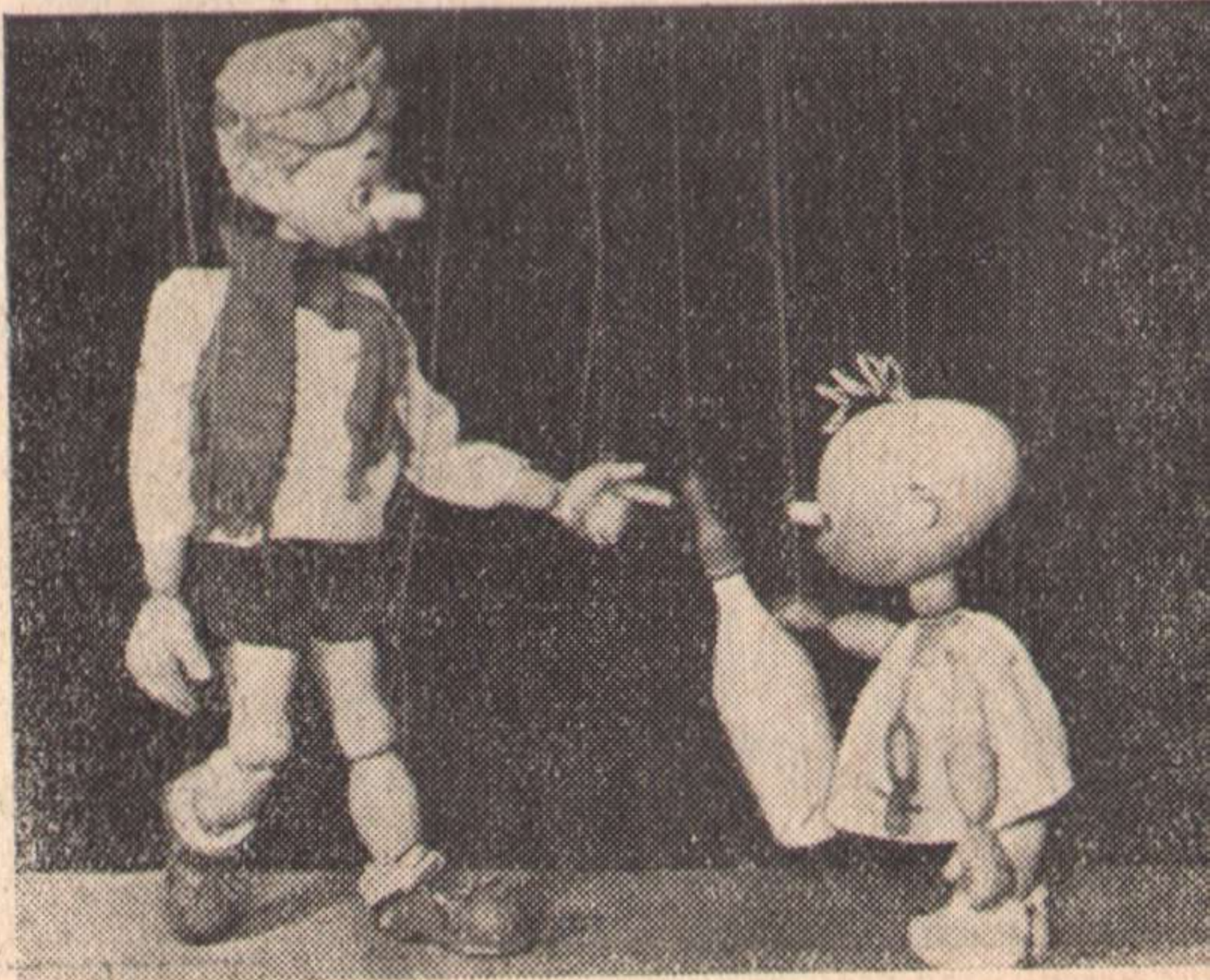
Revista „Teatr“ — Varșovia —
U.R.S.S. 1957:

„Spiritual, vesel și actual“.

„Seara, teatrul „Țândărică“ a prezentat spectacolul de estradă „Umor pe sfori“, care se bucură de o mare popularitate și cu care păpușarii romîni și-au început excelent spectacolele la Moscova...“

„SOVETSKAIA KULTURA“

Pentru răspunsurile exacte date la concursul „Drumeții veseli“ surioara lui Țândărică primește premiu un biberon cu lapte. Examinator? Profesor Țândărică,

Țandărică a avut bilete la concertul lui Yves Montand. Și iată-l cîntînd la rîndul său „O domnișoară într-un balansoar“...

Rock and Roll! Dar cum noul dans nu este prea „pașnic“ după ultimul acord Țandărică este nevoit să-i culeagă cu fârașul de pe scenă.

CEHOSLOVACIA 1957:

„Păpușarii romîni la Praga“

...„Umor pe sfori“ abundă în spirit și umor atît în ce privește textul cît și regia... Toate spectacolele au arătat mai presus de orice că artiștii romîni mînuiesc marionetele în mod magistral“.

„LIDOVA DEMOKRACIE“

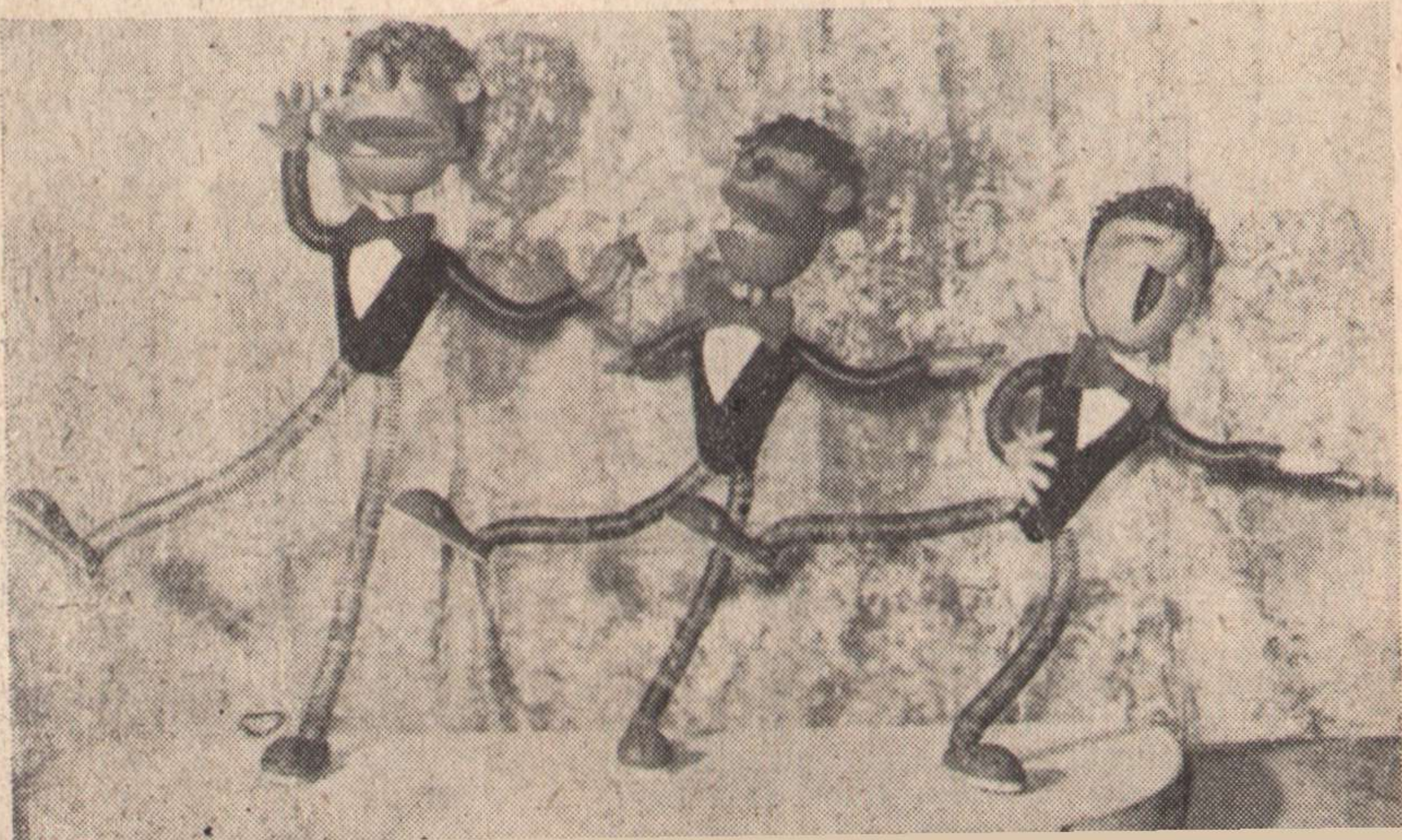
...Acest spectacol putea tot atît de bine să se intituleze „Poezie pe sfori“: artiștii romîni știu să creeze nu numai irezistibile situații grotești, dar și admirabile momente de farmec și poezie...“

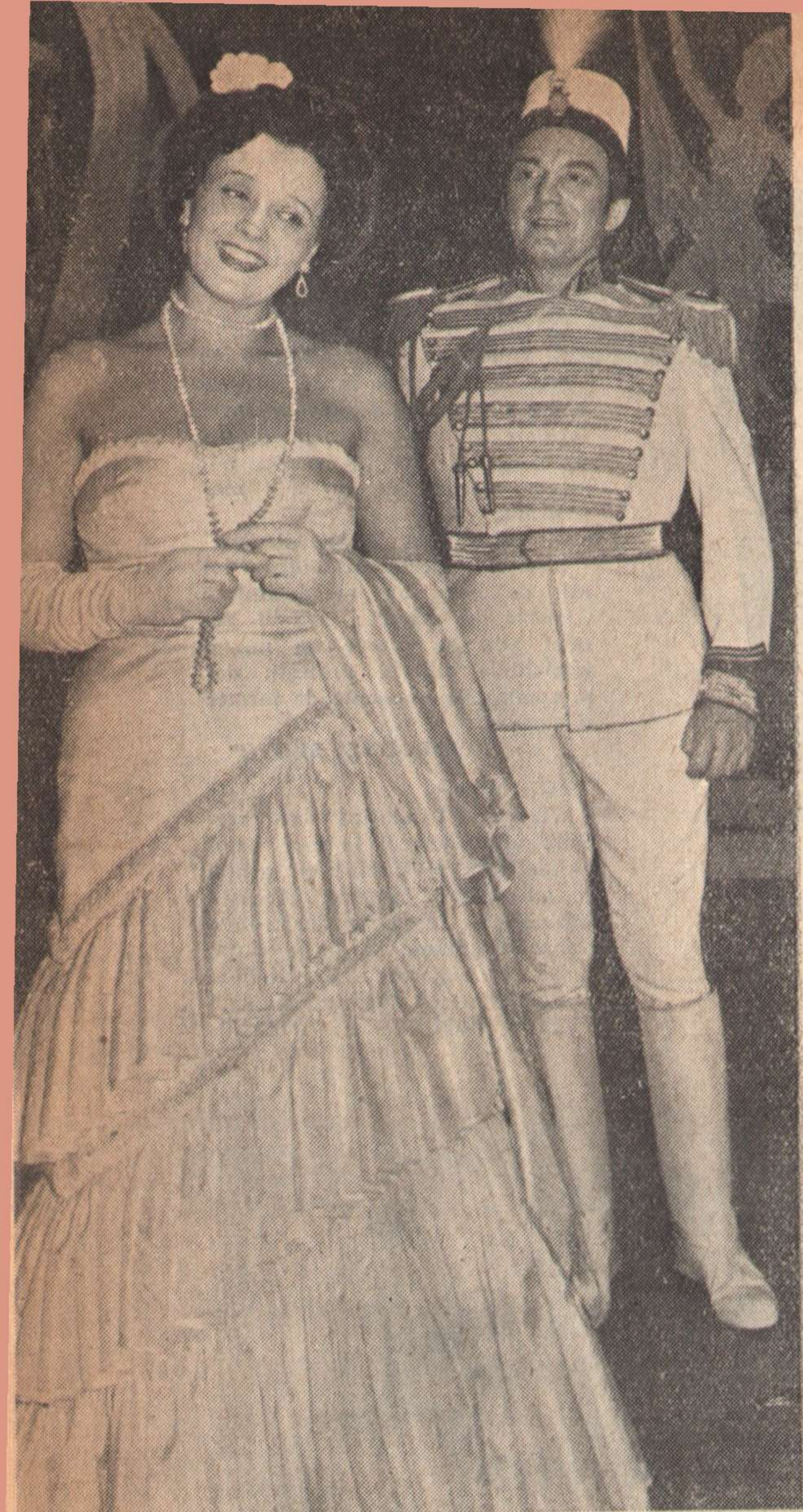
„SVOBODNE SLOVO“

EGIPT 1958:

...Trupa „Țandărică“ ne prezintă un spectacol în care emoția delicată se îmbină cu grația și cu multă fantezie. Această îmbinare ne farmecă. Marionetele nu se străduiesc să imite viața, ci să o sugereze, păstrîndu-și „personalitatea“ păpușărească...“

„LE PROGRES EGYPTIEN“

TEATRUL DE STAT DE OPERETA

VADOVA VESELA

Operetă în 3 acte de Franz Lehar

Atîta bărbați și nici o femeie. Atunci, cu siguranță, nu poate fi vorba de alt des- pre... femei. În această privință fiecare își are părerea proprie și... coarnele proprii, dar în ceea ce privește importanța și farmecul subiectului, toată lumea este de a- cord.

În creația lui Shakespeare există numeroase „drame re- gale”. De ce n-ar exista și „comedii regale”? Lehar este gata să ne-o dovedească în această pasionantă dispută între regele Tabatinga (Nae Roman) și ex regina Pirapora (Maria Wauvrina) pentru tronul „Pontevedro”-ului.

Doi disciplinați supuși ai țării „Pontevedro” sînt „obli- gați” să se căsătorească pentru ca nu cumva — doamne ferește — imensa zestre a văduvei vesele să ajungă în mâini străine. Există obligații și obligații! Cît privește pe cea încredințată chipeșului locotenent Danilo (Ion Da- cian) nu credem că ar displice prea multora... și pare-se nici Hannei Glavari (Sili Popescu).

Păsfvind programul Filarmonicii

Reîntoarsă nu de mult dintr-un turneu strălucit, Filarmonica „George Enescu” s-a grăbit să-și reia locul în viața muzicală a Capitalei noastre. Pentru zilele următoare, ea ne dă prilejul de-a asculta o serie de lucrări, în special din creația a două dintre țările vecine, care au o puternică tradiție muzicală.

CONCERT DE MUZICĂ MAGHIARĂ. Andrei Sekely, dirijorul permanent al Filarmonicii din Tg. Mureș, va reapare pe podiumul Ateneului, conducînd la pupitrul Filarmonicii „George Enescu”, un program de muzică maghiară. Vor fi interpretate celebrele „Dansuri din Galantha” de Kodaly Zoltan, cel mai mare compozitor în viață din R. P. Ungară. Aceste dansuri vor fi urmate de o lucrare care aparține numai în parte celebrului muzician al secolului trecut Franz Liszt; este vorba de fantezia „Călătorul” de Schubert pe care Liszt, maestru incomparabil al transpozițiilor pentru pian, a transformat-o într-o lucrare concertistică, cu acompaniament orchestral. Solista fanteziei „Călătorul” va fi pianista Elvia Loebe. Concertul se încheie cu o lucrare aparținînd tot lui Liszt, „Simfonia Faust” care redă în cele trei părți ale sale (Faust, Margareta, Mefisto) esența dramatică a genialei tragedii create de Goethe.

Franz Liszt

Johannes Brahms

Concertul de muzică simfonică maghiară va avea loc la Ateneul R.P.R. în zilele de 5 și 6 aprilie.

DIRIJORUL CEH VACLAV SMETACEK, care ne vizitează țara, va interpreta la pupitrul Filarmonicii „George Enescu”, în zilele de 12 și 13 aprilie, un concert a cărui primă parte cuprinde exclusiv muzică cehă. Va putea fi ascultată cu acest prilej o nocturnă de Fibich, scherzo de Jiri Pauer și suita din opera „Vulpoiul cel șiret” de Ianaacek — unul dintre cei mai valoroși continuatori moderni ai școlii naționale întemeiată de Smetana și Dvorak. Programul se va încheia cu simfonia a 2-a de Brahms.

CONCERTE DE CAMERA ȘI RECITALURI

Pianistul Alexandru Demetriad prezintă la 16 aprilie un recital alcătuit exclusiv din piese ale lui Chopin și Brahms.

Artistul emerit Radu Aldulescu, acompaniat la pian de Miron Soarec prezintă la 25 aprilie un concert de muzică franceză alcătuită din lucrări de Saint Saëns, Bréval și Gabriel Fauré.

EDGAR COSMA

Dacă tinerețea unui artist este legată de gradul experienței lui, atunci Edgar Cosma poate intra în rîndurile „bătrînilor”; pentru că din anul 1951, de cînd este prim dirijor al Orchestrei Cinematografiei, el are la activul său nu numai un număr impresionant de lucrări interpretate în concerte sau înregistrări, ci și un bilanț care-i statornicește definitiv valoarea. Edgar Cosma a format o orchestră; o orchestră — ceea ce nu înseamnă nici decum o simplă reunire de instrumentiști mai buni sau mai slabi, ci un organism adevărat, viu și armonios. Acest organism a început să respire, să se dezvolte, să se afirme: Orchestra Cinematografiei și-a cucerit locul — printre primele colective simfonice ale țării noastre.

Pentru un neinițiat, dirijorul nu ar avea alt rol decît să bată măsura la pupitru; cei mai familiarizați cu muzica simfonică știu însă că dirijorul înseamnă nuanță, frazare, culoare — că el este inima orchestrei; sînt mai puțini, însă, acei care știu că, în plus, un dirijor bun este întotdeauna un mare educator, un pedagog, sub privirile cărui muzicienii orches-

trei se deprind să simtă și să gîndească în comun. Cînd Edgar Cosma conduce cu gesturi sobre și elegante, sînt ascultători care se miră că, cu un efort aparent atît de mic, orchestra răspunde cu atîta promptitudine și însuflețire. Instrumentiștii nu se miră însă, pentru că dirijorul și-a spus cuvîntul în timpul orelor, zilelor, anilor de repetiții, care i-au sudat laolaltă.

Prin definiție o orchestră a Cinematografiei are de realizat „prime audiții”, muzica de film fiind cele mai adeseori inedită. „Setea” de noutăți este însă o trăsătură caracteristică a întregii activități a dirijorului. Cîți compozitori mai tineri sau mai vîrstnici și-au auzit pentru prima dată bucățile în tălmăcirea sa !...

Dealtfel Edgar Cosma nu ridică bagheta doar de la pupitru Orchestrei Cinematografiei. Filarmonica „George Enescu”, Orchestra Radio, și cele mai multe colective din țară, ca și din Bulgaria și Uniunea Sovietică, unde a concertat de asemenea cu mare succes, — au învățat să-l prețuiască. Trecutul său muzical este suficient de bogat. — viitorul se va arăta însă și mai bogat: Edgar Cosma nu are decît 33 de ani.

DESPRE MUZICA ȘI FEMEII

cu **H. MALINEANU**

Cu siguranță că nimeni nu l-ar bănuț pe Mălineanu de misoginism. Cu toate acestea, faptul că a creat — împreună cu Jack Fulga — un spectacol destinat exclusiv femeilor, (în ceea ce privește interpretarea) și, în mare majoritate publicului feminin, nu a rămas fără ecou în rîndul amatorilor de muzică ușoară... de ambe sexe. Este deci firească și ușor de ghicit prima întrebare pe care un reporter i-o pune astăzi protagonistului noului succes al Teatrului Satiric Muzical „C. Tănase”. Dar să vedem răspunsul:

— Faptul că mă ocup în spectacolul meu de femei este o dovadă că îmi sînt foarte dragi.

— *Vorbiți în general firește...*

— Fără îndoială. Nu poate fi nici un pericol în această dragoste... globală, pentru că pe nevastă o iubesc cel mai mult.

— *Nu contest. Însă în ceea ce privește celelalte, nu s-ar putea spune că v-ați ocupat numai cu elogiile.*

— Să ne ierte — pe mine și pe Jack Fulga — femeile care s-au simțit vizate de unele cîntece satirice. Uneori și critica este o dovadă de afecțiune. De altfel te-ai convins cred că nici bărbații nu sînt cruțați.

— *Ideea de a scrie „Intre noi femeile” ați avut-o de mult?*

— Intenția de a crea muzica unui concert-spectacol o frămînt de destulă vreme. Faptul de a vorbi numai despre femei este o idee care a venit însă mai tîrziu și cu timpul ne-a subjugat.

— *Expresia este potrivită cu... eroinele spectacolului.*

— Propriu zis lucrez la acest spectacol din vana anului trecut. Dar după cum știi foarte bine, cu mult înainte de a lucra, treci printr-o perioadă de „macerare” care, de fapt, este mai importantă decît creația propriu zisă.

— *Se pare că această „macerare” explică relativa tăcere a Dv. în ultimul timp.*

— Desigur, pentru a concentra tot materialul muzical al unui spectacol, a trebuit ca o lungă perioadă să-mi concentrez toate forțele. De altfel, dacă nu mă înșel, încă de anul trecut „Scena și Ecranul” a scris despre faptul că pregătesc un amplu concert de muzică ușoară. După cum se vede m-am ținut de cuvînt.

— *Care anume gen de cîntec a fost promovat cu predilecție în noul Dv. spectacol?*

cifice muzicii ușoare. Am scris vals, mambo, calypso, ba chiar și ..romanță.

— *S-ar zice că romanța reprezintă o noutate!*

— Pentru mine da. Este prima romanță pe care am scris-o și — de ce n-aș spune-o? — este una dintre lucrările mele preferate.

— „Am început să îmbătrinesc“?

— Da, despre ea e vorba. Ioana Radu a înregistrat-o mai întâi la radio și mi-e teamă că a devenit destul de cunoscută!

— *Teamă?*

— Sper să fi evitat limitarea la un singur „gen“. Eu am principiul că un spectacol de muzică ușoară trebuie să fie asemănător unei prescripții farmaceutice: elemente diferite, dozate cu grije, care, la un loc, au un efect comun.

— *Și în ce constă o asemenea rețetă?*

— Vai, ce bine ar fi dacă s-ar putea publica și în muzică o Farmacopee! Eu nu pot să vorbesc decît despre „rețeta“ mea, care caută să cuprindă atît cîntecul propriu zis („Mica serenadă“, „Cine n-a iubit“, „Ți-ai făcut păcat cu mine“) cît și cupletul („Șușanelele“) cît și cîntecul satiric („Manole“), cît și, firește, muzică de dans, piese pentru orchestră, potpuriu muzical etc.

— *A mai rămas ceva?*

— Nădăjduiesc că nu. De fapt, asta am vrut: să cuprind cît mai multe sfere de expresie spe-

Mihaela Cotaru și Maria Sereea în „Mica serenadă“

— Da, pentru că, cu excepția acestei romanțe și a cîntecului „Cine n-a iubit“, toate sînt „prime audiții“. Doresc, nu ca publicul să reaudă „șlagăre“ gata lansate, ci din potrivă, să participe la lansarea lor, de aci din sala de pe Calea Victoriei.

— Și care cîntec, după părerea *Dv.*, va fi sortit să devină șlagăr?

— Știi ceva? Dacă ar exista un om care să spună de la început „ăsta va deveni șlagăr“ și „ăsta nu va deveni șlagăr“, n-ar avea decît să stea acasă în halat și papuci, dînd sfaturi compozitorilor; i-ar fi de ajuns pentru a se îmbogăți!

— Cred că există cineva care dă asemenea verdicte!

— Știu, publicul. Dar, cînd îl consulți pe el e prea tîrziu. Și totuși, pot să spun că sînt cîteva bucăți în concert care îmi sînt, — mie, tatăl lor — deosebit de apropiate. Una este romanța de care ți-am vorbit.

— De ce?

— Pentru că am avut impresia că după abuzul de ritmuri străine care inundase în ultimul timp... urechile publicului, s-a simțit ne-

voia reîmprospătării acestui gen, atît de valoros și cu o atît de puternică tradiție la noi. De altfel și un al doilea cîntec care-mi este foarte apropiat are tot un caracter liric: „Un pianist cînta“. De data aceasta însă cred că e vorba de o anumită înrudire cu șansoneta de idei franceză, în special cu acel gen interpretat de Edith Piaf.

— Ați putea să ne vorbiți despre contribuția fiecărei interprete în parte?

— Ah, nu, te rog! Cînd e vorba de 25 de femei, ori ce omitere poate dăuna integrității mele corporale!

— Dar această mărturisire nu poate avea aceeași consecință?

— Să sperăm că nu. În orice caz, dintre toate femeile, fie-mi permis să relev marea contribuție a unui... bărbat. Este Jack Fulga, autorul textelor și coautorul spectacolului, cu care m-am identificat pe deplin, și care a fost, ca de obicei, plin de idei foarte rodnice.

— Și alte calificative?

— Le așteptăm și noi. De la public.

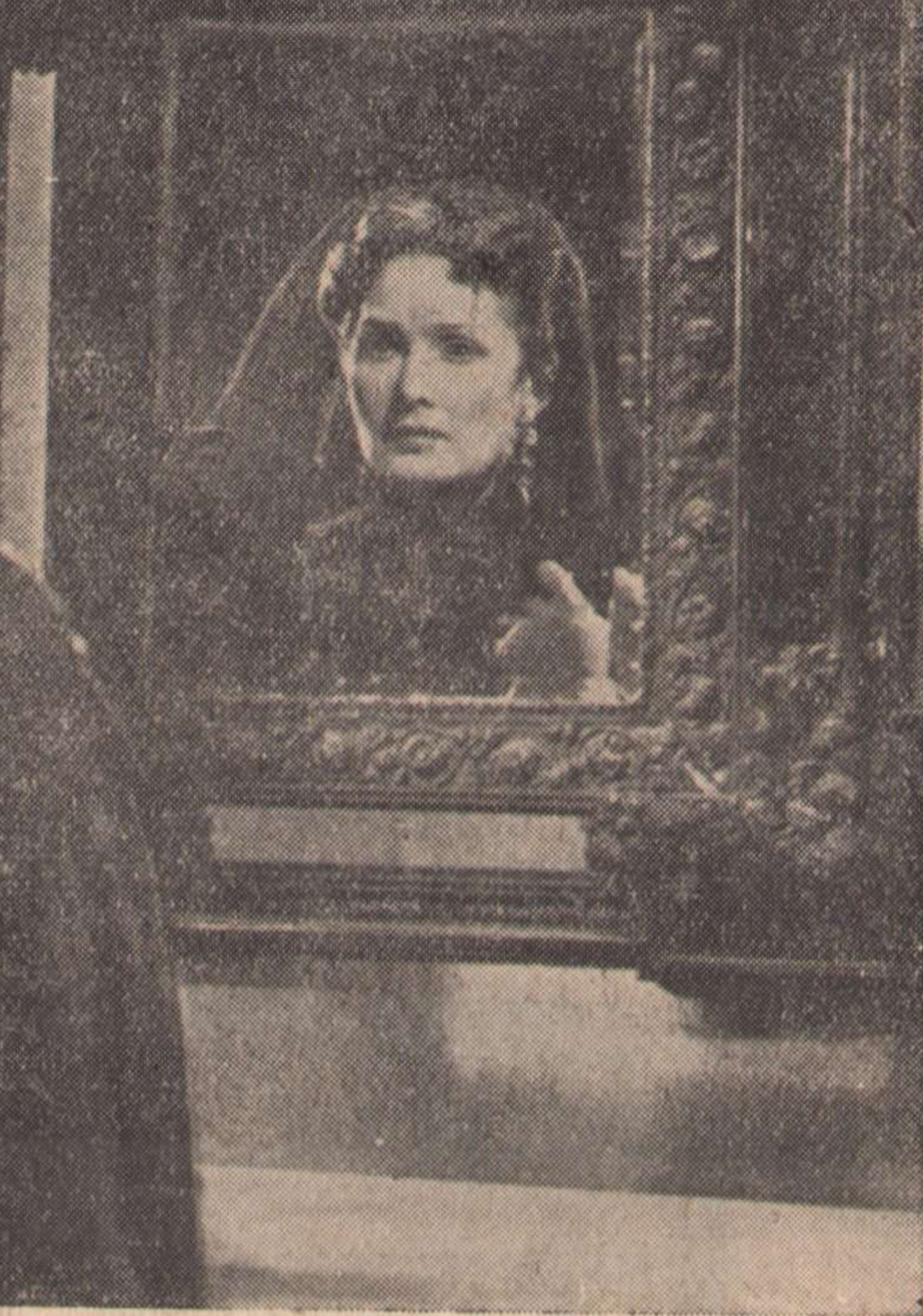
BUCUREȘTIUL RÎDE, CÎNTĂ, ȘI DANSEAZĂ

Spectacol muzical în două părți de
Eugen Mirea cu muzica de Floren-
tin Delmar și Jean Ionescu

„Făcea cuvinte încrucișate“ ... ne povestește
Tanți Căpățînă. Și ori cine, sîntem siguri — îi
împărtășește exasperarea.

Liliana Tomescu și Ovid Teodorescu dau aici o
rețetă împotriva supărărilor de a cărei eficiență
— cel puțin pentru spectatori — sîntem convinși.

BIJUTERII DE FAMILIE

În curînd, pe ecrane, o nouă premieră romînească: „Bijuterii de familie”, adaptare cinematografică de Malvina Ursianu și Marius Teodorescu după nuvela cu același nume a lui Petru Dumitriu. Regia aparține lui Marius Teodorescu, imaginea lui Alexandru Roșianu, muzica lui Leon Kleper. În rolurile principale (în ordinea genericului): Tantzi Cocea, Eliza Petrăchescu, Sabine Thomas, Geo Barton, Colea Răutu, Lucreția Karr, Jules Cazaban, Emil Botta, Constantin Ramadan. În fotografie: Tantzi Cocea într-o scenă din film.

Sub cupola circului din Petersburg, în luminile strălucitoare ale arenei se consumă seară de seară drama unui biet copil, micul gimnast Petea.

Sub privirea acrobatului Karl Bekker, „partener“ și tutore, Petea se prezintă de fiecare dată publicului. Inclînîndu-se, el escaladează cu iuțeală prăjina și începe să execute, la mare înălțime, acrobații complicate. Numerele se succed, publicul aplaudă frenetic, zîmbetul stăruie pe buzele copilului. Nimeni nu pătrunde însă dincolo de acest zîmbet, în inima nefericitului Petea, nimeni nu observă ochii lui triști, încărcăți de groază, nimeni nu aude cuvintele grele, pline de răutate pe care i le strecoară la ureche Bekker. Tot ce îndură în culise, cînd luminile circului nu mai ard, bătăile crunte și schingiuirile pe care le suferă de la Bekker, Petea trebuie să le ascundă sub acest zîmbet silit, pe care tutorele i-l zmulge pentru buna dispoziție a publicului plătitor.

Povestea bietului Petea are un sfîrșit tragic... Incercarea clovnului Edwards, un om de inimă, de a-l scoate din mâinile lui Bekker va veni prea tîrziu...

Slăbit, istovit de eforturile pe care e obligat să le facă zi de zi, spectacol după spectacol, Petea va cădea într-o seară, de la înălțimea trapezului, mortal. Locul în care s-a zbatut să-și câștige existența și oamenii de tipul lui Bekker l-au ucis...

— O producție a studioului „Mosfilm“ —

MICUL ACROBAT

Scenariul : M. Volpin ; Regia : V. Gherasimov ; Muzica : A. Spadavekkia

cu :

A. Gribov, M. Nazvanov, Sașa Popov,
I. Fedorova, O. Vikland

Surprize pe stradă

O producție în culori a Studioului „Lenfilm“

Leningradul cu frumoasele sale străzi sobre, grădinile umbroase și cheiurile de granit servește drept cadru acestei excelente comedii, care ne transportă de-o potrivă pe malurile mării Baltice, la Petrodvoreț, în mijlocul numeroaselor fântâni, statui și palate. Strălucitele scene de comedie, interpretate de Leonid Haritonov și D. Osmolovskaia fac din acest film, un spectacol încântător, de la un capăt la altul. Pășaniile sergentului de miliție Saneskin, tânăr fercheș, cu zîmbetul plăcut și timid, cite odată invizibil, dar întotdeauna prezent la datorie vor stăruia mult timp în mintea spectatorilor.

DREPTUL *la dragoste*

O producție
a studiourilor
din R. P. Bulgaria

cu :

Stefan Dobrev, Ruja Delceva, Antonia Ianeva, Taco Dacev, Asen Kisimov,
Rumeana Simeonova

La o vîrstă cînd te poți socoti intrat în anii bătrîneții, doctorul Ganevski își părăsește soția și pe cei doi copii — Gadvar, student și Roșița, elevă — atras de farmecul Elenei Traianova, o văduvă tînă încă, mama unui băiat de 19 ani, Anghel.

Doctorul Ganevski și Elena își construiesc fericirea lor pe nenorocirea altora: Maria își vede destrămată viața și începe să cunoască greutatea întreținerii celor doi copii, iar Anghel și Roșița, acum frate și soră, trebuie să înăbușe dragostea care se născuse între ei mai de mult.

Acesta este miezul conflictului adînc dramatic al filmului, care pune și rezolvă în fața spectatorului o serie de probleme de viață, deosebit de interesante.

VĂ PREZENTĂM :

COLEA RĂUTU

Il cred deținător al unei „cutii cu surprize“, din care a scos, scoate și, desigur, nu se va opri să mai scoată mereu câte una...

Prima surpriză a servit-o părinților și celor apropiați: de la liceul militar Colea a trecut pe... scenă. De ce? Răspunsul e de găsit poate în însuflețirea cu care i-a parte — presupusul viitor ofițer — la activitatea echipei de dansuri, la aceea a corului și la mai toate spectacolele școlii.

„Pasul“ l-a făcut în 1935. A intrat corist într-o formație de operetă, cu unele nume care străluciseră și începeau să pălească și cu altele care își făceau drum spre consacrare: Iulică Andreescu, Ana-Roja Vasiliu, Carusi, Eugenia Istrate, Ion Dacian.

De atunci și pînă în 1949, supus nestabilității teatrului particular, Colea Răutu cîntă și dansează la „Cărăbuș“, la „Alhambra“, la „Teatrul din Lip-

← In rolul Ion Sorcovă din „Domnișoara Nastasia“

scani“, în reviste, comedii muzicale, operete. În peregrinările astea, căutîndu-și cu încăpăținare drumul, el deschide din timp în timp „cutia“: formează (împreună cu Grișa Tascarov și Radu Zaharescu) „Trio Cărăbuș“ care, în limitele genului, constituie o surpriză; se afirmă ca dansator și ca solist vocal cu multă sensibilitate, lansînd cîteva șlagăre ale vremii — „Coșarul“, „Lustragiul“, „Anticarul“; pune pe picioare primul colectiv artistic, jucînd „Cucurigu boieri mari“; surprinde plăcut prin temperamentul său scenic, căldura vocii și sinceritatea interpretării, înlocuind de cîteva ori pe Ion Dacian în „Vînzătorul de păsări“.

Cînd, după „Habanera“, „Baiadera“, „Vînzătorul de păsări“ „Dragoste de țigan“ putea fi considerat stabilit la operetă, Colea Răutu pregătește spectatorilor o nouă surpriză: trece la teatrul de dramă. La Teatrul de Stat din Pitești, începe școala aspră a disciplinei teatrale. Învață, învață să aștepte, să se hrănească din experiența celor mai bătrîni și apoi să caute treptele de urcuș. Și „dă“ pe rînd: pe Gavrilă („Medicul de plasă“), pe sergentul Mac Donald („Vocea Americii“), pe Tuzov („Moștenirea fatală“), pe Rubțov („Cale liberă“), pe Radu Enache („Ziua cea mare“), pe Grigore („Oameni de azi“).

Conturată aci, afirmarea lui ca actor dramatic se împlinește în Teatrul Muncitoresc C.F.R., unde dobîndește o serie de succese în: Gaidaev („Sfîrșitul escadrei“), sergentul Korolenko („Viața începe din nou“), Ion Sorcovă („Domnișoara Nastasia“), Marin Gheorghe („Zile de februarie“).

Dar, se vede treaba, „cutia“ lui Colea Răutu e fără fund. Din ea scoate o ultimă surpriză, pe actorul de film. Vă amintiți, desigur, de Ilie Barbu din „Desfășurarea“. Colea Răutu a pus în el trup și viață.

Cu el, cu caporalul Pinteș din „Moara cu noroc“, cu Ivancea din „Bijuterii de familie“ și mai ales cu Oprea Opreșan din „Dincolo de brazi“, Colea Răutu s-a impus drept unul din cei mai buni interpreți ai cinematografului nostru.

AL. CRACEA

Atențiune!

FILMAM

„Dastocika“, o producție a studiourilor „Dovjenko“ din Kiev, povestește viața unor marinari pe apele Mării Negre, înaintea Marii Revoluții din Octombrie. Regia filmului este semnată de L. Lapoknik, după un scenariu de Vs. Visnevski. În rolurile principale Valentina Kalinina, T. Alekina și V. Drujnikov.

Valentina
Kalinina

Regizorul Ivan Piriev termină ultimele secvențe ale filmului „Nastasia Filipovna“ după „Idiotul“ lui Dostoevski. Rolul Nastasiei este interpretat de J. Borissova. Pe prințul Miskin îl întruchipează J. Jakovlev, iar în Aglaia apare actrița R. Maximova.

„Sampo“ film în cinemascop și în culori, o coproducție a studiourilor „Mosfilm“ și „Suom-film“ va fi proiectat în curînd pe ecranele cinematografelelor sovietice. Tema filmului este inspirată din „Kalevala“, nemuritoarea operă lirică carelo-finlandeză. Exterioarele au fost realizate în Finlanda și Crimeea. „Sampo“ este interpretat de artiștii sovietici: E.

Kivi, A. Voitsik, J. Voronov și de actorii finlandezi Somersalin și Laurama.

Anna Magnani se află la Paris unde a venit pentru a dubla în franțuzește rolul pe care l-a interpretat în „Și vîntul e sălbatec“. Filmul — în regia lui George Cukor — își desfășoară acțiunea în Nevada.

Michèle
Morgan

Michèle Morgan, Daniel Gélin, Peter Van Eych și Bernard Blier apar într-un nou film francez „Manivela“, în regia lui Denys de la Pételière. Acțiunea, „polițistă“, aspră și încordată, se desfășoară într-o atmosferă de tensiune dramatică.

O nouă producție italo-spaniolă „Mina“, în regia lui Giuseppe Bennatti, aduce în fața spectatorilor pe o tînără și talentată actriță de cinema Elsa Martinelli.

„Livenii lui Enescu“ se numește filmul realizat recent de regizorul Ion Bostan, după un scenariu propriu. Filmul este acompaniat de minunate fragmente din muzica compozitorului și anume din „Amintiri din copilărie“, „Rapsodii“, „Oedip“ etc. Comentariul este susținut prin spicuri din memoriile marelui nostru compozitor.

TEATRUL NAȚIUNILOR

Sînt numai cîteva zile de cînd a fost inaugurată, la Paris, cea de a doua stagiune a Teatrului Naționilor. În cadrul acestei stagiuni își dau întîlnire cîteva din cele mai importante formațiuni teatrale ale lumii.

Aducem la cunoștința cititorilor noștri numele acestor ansambluri precum și repertoriul cu care se prezintă la această nouă și importantă competiție a artei dramatice universale.

Din U.R.S.S. pleacă în capitala Franței „Teatrul de Artă din Moscova” care va prezenta un ciclu de spectacole Cehov, „Livada cu vișini” „Trei surori” și „Unchiul Vania” în direcția de scenă a regizorului Mihail Kédrov și cu o distribuție care o are în frunte pe Margarita Juriova.

Din Polonia se deplasează „Teatrul Popular din Nowa Huta” avînd în repertoriu piesele „Turandot” de Gozzi, „Iakobosvski și Căpitanul” de Friantz Werfel precum și o piesă originală poloneză.

Trupa populară de artă coreeană va reprezenta opera clasică „Povestea primăverii parfumate” un spectacol în întregime interpretat de femei. Condușă de Cian Kin-Hon, formația coreeană cu-

prinde 16 actrițe, nouă tehnicieni și patru instrumentiste.

Teatrul „Old Vic” din Londra își anunță venirea cu două opere de Shakespeare: „Henric al VIII-lea” în regia artistică a lui Michael Benthall, cu John Gielgud, Edith Evans și Harry Andrews în rolurile principale și „Hamlet” cu John Neville și Carol Browne.

„Schauspielhaus” din Zürich prezintă „Amphytrion” de Heinrich Kleist și două piese într-un act de Max-Frisch.

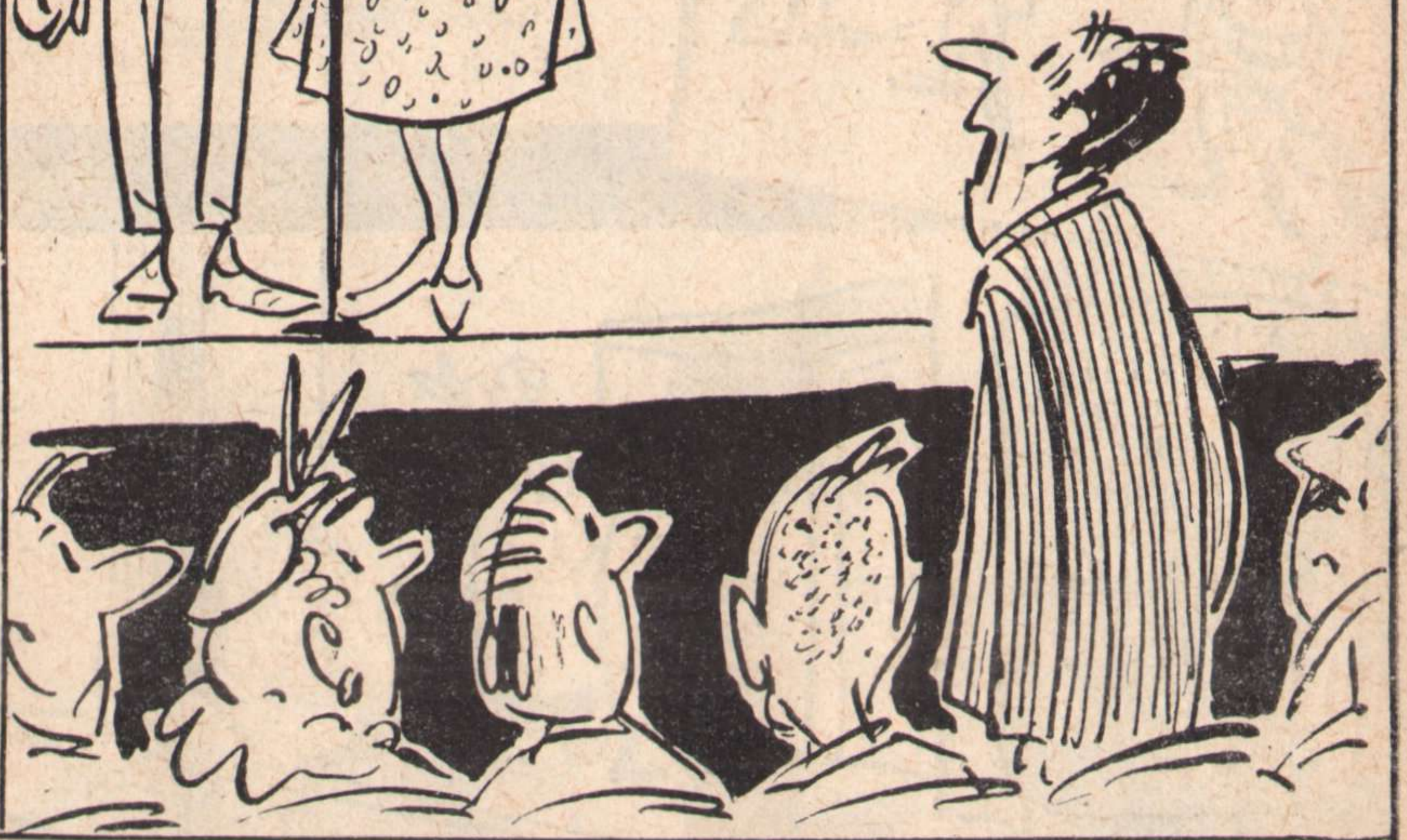
„Condamnarea lui Lucullus” text de Bertold Brecht pe muzică de Paul Dessau va fi spectacolul cu care se prezintă Teatrul de Stat din Lipsca iar „Celestine” de dramaturgul clasic spaniol Fernando, de Rojas, cel cu care se va prezenta Teatrul „de l'Eslava” din Madrid .

Trupa de teatru marocan și aceea a tineretului muncitoresc din Rabat va supune aprecierii juriului interpretarea „Bolnavului închipuit” de Molière.

În fine, Teatrul Național din Atena va prezenta la Paris patru piese clasice și anume „Ifigenia în Aulida” și „Medeea” de Euripide, „Oedip-rege” de Sofocle și „Revolta femeilor” de Aristofan.

— PE MINE MĂ IERTAȚI CĂ NU
VĂ BISEZ. ȘI AȘA E DESTUL DE
TÎRZIU... ȘI EU NU MI-AM
DEPUS BULETINELE

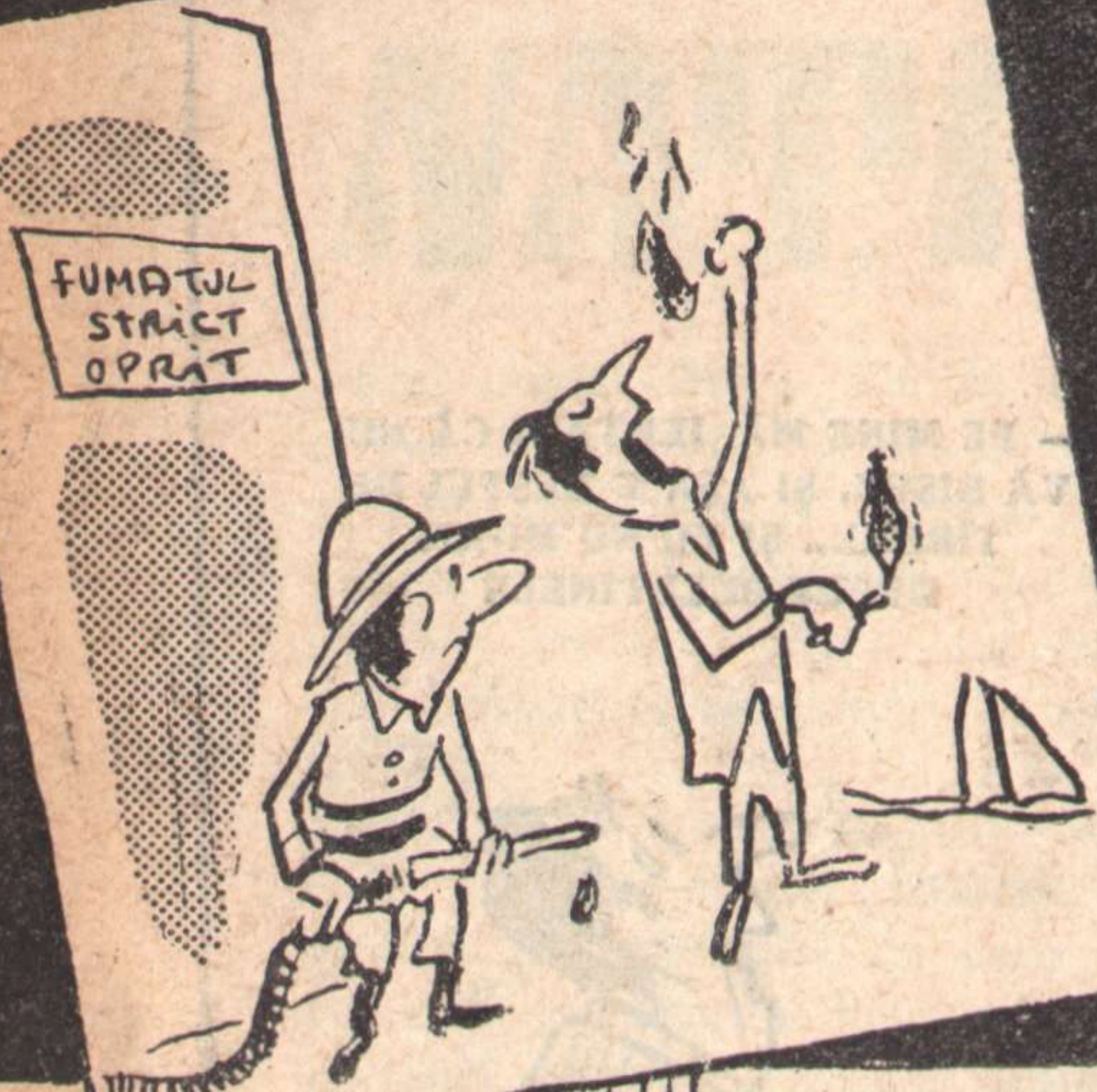

Pronosport

EDITURA DE STAT PENTRU IMPRIMATE ȘI PUBLICAȚII
Adresa Redacției: SCENA ȘI ECRANUL, str. Elie Radu 5 (Tel. 3.97.81)

DIVERSE

— AM AUZIT CA LA DVS. SE CAUTA UN DRESOR. ȘTIȚI, EU AM MAI LUCRAT IN MESERIA ASTA...

SCHBERT
NETERMINATA

Y-H-D-Z

— INTRUCIT MARUL DIN RECUZITA S-A PIERDUT ȘI CUM APROZARELE SINT INCHISE, SPECTACOLUL DE ASTA SEARA CU „WILHELM TELL” SE AMINA...

Greene

